

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	42765
Nom	Cooperatives de treball associat, societats laborals i mutualitats
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2204 - Màster Universitari en Economia Social (Cooperatives i Entitats no Lucrat.)	Facultat d'Economia	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2204 - Màster Universitari en Economia Social (Cooperatives i Entitats no Lucrat.)	10 - Cooperatives de treball associat, societats laborals i mutualitats	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ALEGRE NUENO, MANUEL	76 - Dret del Treball i de la Seguretat Social
LOPEZ MORA, FEDERICO V.	76 - Dret del Treball i de la Seguretat Social

RESUM

El mòdul de Cooperatives de Treball Associat, societats laborals i mutualitats se centra en l'estudi, anàlisi i reflexió sobre els diferents aspectes jurídics sociolaborals que afecten a aquesta classe d'empreses i entitats de l'Economia Social productiva. Mitjançant el coneixement del marc normatiu de les cooperatives de treball associat, societats laborals i mutualitats, els estudiosos, els professionals i les mateixes organitzacions de l'Economia Social disposen d'una eina imprescindible a l'hora d'identificar, aplicar i interpretar, des de la seva respectiva parcel·la, aquesta disciplina legal a les que aquelles vénen inexorablement sotmeses. Això ha de permetre adoptar decisions de forma eficaç i eficient. I també enfrontar-se a situacions, habituals en el tràfic de les relacions econòmiques, de tensió o de conflictes d'interessos a nivell intrasocietario com davant de tercers. Els estudiosos, els professionals i les pròpies organitzacions d'Economia Social han de ser doncs capaços de processar, en tota la seva seqüència lògica, aquest marc normatiu sociolaboral de les cooperatives de treball associat, societats laborals i mutualitats, adaptant la seva metodologia a la idiosincràsia i especificitats d'aquestes organitzacions, de manera que a través de la seva aplicació puguin millorar tant la seva eficàcia (cobrir les necessitats dels col·lectius cap

als quals es dirigeixen les seves accions) com la seva eficiència (assignar adequadament els seus recursos i capacitats).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Haver cursat les assignatures troncales del Master (primer quadrimestre)

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2127 - M.U. en Economía Social

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Comprendre el funcionament de les entitats i empreses que conformen l'economia social.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals i aportant i coordinant els propis coneixements amb els d'altres branques i intervinents.
- Participar en debats i discussions, dirigir-los i coordinar-los i ser capaços de resumir i extreure'n les conclusions més rellevants i acceptades per la majoria.
- Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.
- Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.

- Ser capaços de buscar, ordenar, analitzar i sintetitzar la informació, seleccionant la que resulta pertinent per a la presa de decisions.
- Saber treballar en equip amb eficàcia i eficiència.
- Ser capaços de prendre decisions tant individuals com col·lectives en la seva tasca professional i / o investigadora.
- Tenir una actitud proactiva davant dels possibles canvis que es produeixen en la seva tasca professional i / o investigadora.
- Ser capaços d'integrar les noves tecnologies en la seva tasca professional i / o investigadora.
- Saber redactar i preparar presentacions per posteriorment exposar-les i defensar-les.
- Ser capaços d'analitzar de forma crítica tant el seu treball com el del seu companys.
- Ser capaços d'integrar-se en equips, tant en funció de directius o coordinadors com a funcions específiques acotades i en funcions de suport al propi equip o altres.
- Entendre l'àmbit d'actuació de l'Economia Social des dels seus diferents punts de vista i perspectives: jurídica, social, econòmica i empresarial, fonamentalment.
- Conèixer la realitat sectorial de les cooperatives i societats laborals: el seu funcionament i pes dins de l'Economia Social.
- Entendre el funcionament de les empreses de treball associat (cooperatives i societats laborals) i de les mutualitats.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Les destreses que l'alumne adquirirà amb el seguiment de l'assignatura són:

Competència 1^a: Comprendre i analitzar el contingut del marc normatiu sociolaboral de les cooperatives de treball associat, societats laborals i mutualitats.

Competència 2^a: Conèixer el sistema institucional sobre el qual s'assenta el marc normatiu sociolaboral de les cooperatives de treball associat, societats laborals i mutualitats.

Competència 3^a: Ser capaços d'orientar, en el més bàsic, als agents públics i privats que participen en aquests projectes sobre aquests aspectes normatius.

Competència 4: Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser, en gran manera, autodirigit o autònom.

Competència 5^a: Capacitat d'anàlisi crítica sobre les normes jurídiques sociolaborals aplicables a les cooperatives de treball associat, societats laborals i mutualitats.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. EL SISTEMA DE RELACIONS PROFESSIONALS A ESPANYA

- 1.1. Els règims jurídics del treball i les seues transformacions.
- 1.2. Les tres formes principals d'ocupació reglada: el treball assalariat, per compte propi i funcionariat.
- 1.3. Altres formes de treball i la seua renovada problemàtica (voluntariat, beques, orgànic, obligatori).
- 1.4. El treball irregular, il·legal o no declarat.
- 1.5. La balcanització del sistema de relacions professionals i els seus efectes.
- 1.6. El futur de l'ocupació i els nous desafiaments.
- 1.7. El Programa per un Treball Decent de la OIT: Treball Digne i Economia Social.

2. MODELS D'EMPRESSES D'ECONOMIA SOCIAL I L'APLICACIÓ DEL DRET DEL TREBALL

- 2.1. Les formes de treball en les empreses d'Economia Social i les seues diferències.
- 2.2. La naturalesa jurídica de la prestació de serveis dels socis i treballadors en les empreses d'Economia Social: el seu estatut professional.
- 2.3. El marc normatiu de l'ocupació en les empreses d'Economia Social: internacional, UE, estatal i de les CC.AA d'Espanya.

3. EL FOMENT DE L'OCUPACIÓ PER A LES EMPRESSES DE L'ECONOMIA SOCIAL

- 3.1. Els plans, programes i ajudes a l'ocupació en l'Economia Social des de l'Unió Europea.
- 3.2. Els plans, programes i ajudes a l'ocupació en l'Economia Social des de l'Estat.
- 3.3. Programes i ajudes autonòmiques d'ocupació en matèria d'Economia Social.

4. LES RELACIONS TRIANGULARS I FORMES D'OCUPACIÓ FRONTERERES O FRAUDULENTES D'ECONOMIA SOCIAL

- 4.1. La descentralització productiva: les cooperatives i societats laborals com a contractistes i subcontractistes.
- 4.2. La cessió il·legal de treballadors.
- 4.3. Les Empreses de Treball Temporal, les Empreses Multiserveis i les franquícies
- 4.4. Els grups de societats, en especial els cooperatius
- 4.5. Les garanties de continuïtat dels socis treballadors en el cas de successió d'empresa i successió o reversió de contracta o concessió administrativa.
- 4.6. Les Cooperatives de Serveis, d'Emprenedors o d'Impuls Empresarial.
- 4.7. Els TRADEs i els autònoms esporàdics.

5. L'ESTATUT PROFESSIONAL DE SOCIS I/O TREBALLADORS DE LES EMPRESSES D'ECONOMIA SOCIAL

- 5.1. Estructura directiva, poders empresarials i relació socioeconòmica.
- 5.2. La carta de drets i obligacions.
- 5.3. Condicions de treball i règim retributiu.
- 5.4. Modificació i suspensió del contracte, excedències, permisos i llicències.
- 5.5. Control, vigilància i règim sancionador.
- 5.6. Extinció del contracte.
- 5.7. Tutela i garanties laborals per a socis i/o treballadors.

6. DRET COL·LECTIU DEL TREBALL PER A SOCIS I/O TREBALLADORS DE LES EMPRESES D'ECONOMIA SOCIAL

- 6.1. Llibertat sindical i representació en l'empresa.
- 6.2. Negociació col·lectiva.
- 6.3. Conflicte col·lectiu: vaga i tancament patronal.
- 6.4. Conciliació, mediació i arbitratge. Especial referència a les solucions cooperatives.
- 6.5. Diàleg social, concertació i participació institucional de les organitzacions representatives de l'Economia Social

7. LA PROTECCIÓ SOCIAL DELS SOCIS I/O TREBALLADORS DE LES EMPRESES D'ECONOMIA SOCIAL

- 7.1. Enquadrament en el Sistema de Seguretat Social.
- 7.2. Afiliació, alta i cotització.
- 7.3. Acció protectora.
- 7.4. Les Mutualitats de Previsió social: funció i àmbit d'actuació

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
TOTAL	75,00	

METODOLOGIA DOCENT

El procés d'aprenentatge del mòdul s'estructura en una part teòrica i una part pràctica.

La part teòrica es desenvoluparà mitjançant classes magistrals recolzades en la bibliografia bàsica i complementària de cada tema i en materials de lectura específics que es facilitaran a l'alumne a través de l'aula virtual. Tanmateix, es valorarà positivament la participació de l'estudiant al llarg de les sessions teòriques; participació que pot consistir en reflexions i valoracions personals de l'alumne sobre els conceptes i continguts teòrics difosos pel professor.

La part pràctica es desenvoluparà mitjançant sessions basades en la participació activa dels alumnes i inspirades en l'ensenyament per descobriment a través del mètode del cas. Es presentaran casos pràctics referents a Cooperatives, Societats Laborals i mutualitats. La informació referent als casos pràctics a resoldre en classe es facilitarà a l'alumne a través de l'aula virtual, de manera que l'alumne haurà de llegir i analitzar aquesta informació amb antelació a la celebració de la sessió pràctica, així com procedir a la recerca d'informació complementària que pugui ser d'ajuda per a la resolució del cas.

Simulació de participació en debats sobre qüestions organitzatives d'interès. Assumpció de rols.

La sessió pràctica es desenvoluparà de la següent manera: en primer lloc, en grups reduïts d'alumnes (entre 3 i 4 persones) s'analitzarà i resoldrà el cas, en segon lloc, cada grup exposarà a la resta de grups les conclusions obtingudes, i en tercer lloc, es procedirà a una discussió per part del conjunt de la classe per tal d'arribar a una solució final única. Després de la sessió de pràctica, cada alumne haurà d'elaborar un informe individual que contingui l'anàlisi i resolució del cas, que haurà de lliurar al professor en la sessió de pràctiques posterior. L'alumne podrà utilitzar tant les tutories virtuals com les presencials per resoldre, juntament amb el professor, els dubtes que puguin sorgir en relació amb la resolució i elaboració de l'informe de la pràctica corresponent.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació consistirà en una avaluació contínua basada en els següents aspectes: assistència a les classes teòriques i pràctiques del mòdul (20% de la nota global), elaboració i lliurament dels informes individuals corresponents a la realització dels casos pràctics (60 % de la nota global) i participació, interès pel mòdul, actitud davant la matèria i possibilitat d'assistència a algun seminari relacionat amb els continguts del mòdul (20% de la nota global). L'elaboració dels informes es realitzarà segons els criteris i pautes marcades pel professor del mòdul. El professor podrà considerar la necessitat que algun alumne - o la totalitat - hagin de realitzar un examen final del mòdul en cas que la qualitat dels informes presentats sigui insuficient.

Política d'ús d'Intel·ligència Artificial (IA). S'ha d'incloure un paràgraf al final de qualsevol tasca que utilitze Intel·ligència Artificial, explicant per què s'ha fet servir i quines instruccions s'han aplicat per obtenir els resultats. Si això no es fa, s'estarà infringint la política d'honestedat acadèmica i serà considerat plagi. Concretament, segons l'article 11.g de la Llei 3/2022, de 24 de febrer, de convivència universitària, quant al ChatGPT, es considerarà falta molt greu plagiar totalment o parcialment una obra, o cometre frau acadèmic en l'elaboració de qualsevol treball o activitat que se sol·licite a l'alumnat. S'entendrà com a frau acadèmic qualsevol comportament premeditat tendent a falsejar els resultats d'un

examen o treball, propi o alié (inclòs l'ús indegut de la intel·ligència artificial com ChatGPT), realitzat com a requisit per a superar una assignatura o acreditar el rendiment acadèmic.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- López Gandía, J. (2006): La aplicación del Derecho del Trabajo en Cooperativas de Trabajo Asociado. Tirant Lo Blanch, Valencia.
- López Gandía, J. (2006): La aplicación del Derecho del Trabajo en las Sociedades Laborales. Tirant Lo Blanch, Valencia.
- Fajardo, G.; Senent, M.J (2016): Cooperativa de Trabajo Asociado y estatuto jurídico de sus socios trabajadores. Tirant lo Blanch, Valencia
- Fajardo García, G. (directora) (2018): Participación de los Trabajadores en la Empresa y Sociedades Laborales. Tirant lo Blanch, Valencia.
- Biblioteca de ciencias sociales de la UV "Guía de recursos bibliográficos sobre economía social" <https://cibisoc.blogs.uv.es/recursos-tematicos/economia-social/>
- Chaves,R., Fajardo,G, Monzón,J.L. (dir) (2020): Manual de economía social, Editorial Tirant lo blanc, Valencia

Complementàries

- CES, Memoria sobre la situación socioeconómica y laboral de España 2018, Madrid, CES, 2019
- Memoria sobre la situación socioeconómica y laboral de España 2018 (Text complet): http://www.ces.es/documents/10180/6058920/Memoria_Socioeconomica_CES2018.pdf
- Memoria sobre la situación socioeconómica y laboral de España 2018 (Resum executiu) http://www.ces.es/documents/10180/6058920/Memoria-CES-2018_RESUMEN-EJECUTIVO.pdf